

आपदैर्भक्ष्यमाणं त्वमहो दिष्ट्या न पश्यसि । किन्नबाहुं नरव्याघ्रमर्जुनेन निपातितं ।
 शलं विनिहतं संख्ये भूरिश्रवसमेव च । सुषास्य विविधाः सर्वा दृष्ट्वा नाद्येह पश्यसि ।
 दिष्ट्या तत् काञ्चनं क्वचं यूपकेतोर्महात्मनः । विनिकीर्णं रथोपस्थे सौमदत्तेन पश्यसि ।
 अमूस्तु भूरिश्रवसो भार्याः सात्यकिना हतं । परिवार्यानुशोचन्ति भर्तारमसितेक्षणाः ।
 एता विलप्य बज्रं भर्तुः शोकेन कर्षिताः । पतन्त्यभिमुखं भूमौ कृपणं तव केशव ।
 वीभत्सुरतिवीभत्सं कर्मोदमकरोत् कथं । प्रमत्तस्य यद्वैसीत् बाहुं शूरस्य यज्वनः ।
 ततः पापतरं कर्म कृतवानपि सात्यकिः । तस्मात् प्रायोपविष्टस्य प्राहार्षीत् शंसितात्मनः ।
 एको द्वाभ्यां हतः शेषे त्वमधर्मेण धार्मिक । इति यूपध्वजस्यैताः स्त्रियः क्रोशन्ति माधव ।
 भार्या यूपध्वजस्यैषा करसम्मितमध्यमा । कृत्वोत्सङ्गे भुजं भर्तुः कृपणं पथ्यदेवयत् ।
 अयं स रसनोत्कर्षी पीनस्तनविमर्दनः । नाभ्युजघनस्यर्षी नोविविश्रंसनः करः ।
 अयं स हन्ता शत्रूणां मित्राणामभयप्रदः । प्रदाता गोमहस्ताणां क्षत्रियान्तकरः करः ।
 वासुदेवस्य सान्निध्ये पार्थेनास्तिष्ठकर्मणा । युध्यतः समरेऽन्येन प्रमत्तस्य निपातितः ।
 किं नु वक्ष्यसि संसत्सु कयासु च जनार्दन । अर्जुनस्य महत् कर्म स्वयं वा स किरीटवान् ।
 इत्येवं गर्हयित्वैषा तूष्णीमास्ते वराङ्गना । तामेतामनुशोचन्ति सपत्न्यः स्वामिव सुषां ।
 गान्धारराजः शकुनिर्व्वलवान् सत्यविक्रमः । निहतः सहदेवेन भागिनेयेन मातुलः ।
 यः पुरा हेमदण्डाभ्यां व्यजनाभ्यां स्म वीज्यते । स एव पक्षिभिः पक्षैः शयान उपवीज्यते ।
 यः स्वरूपाणि कुरुते शतशोऽथ सहस्रशः । तस्य मायाविनो माया दग्धाः पाण्डवतेजसा ।
 मायया निहतिप्रज्ञो जितवान् यो युधिष्ठिरं । सभायां विपुलं राज्यं स पुनर्जीवितं जितः ।
 शकुन्ताः शकुनिं कृष्ण समन्तात् पथ्युपासते । कैतवं मम पुत्राणां विनाशायोपशिक्षितं ।
 एतेनैतन्महदैरं प्रसक्तं पाण्डवैः सह । बधाय मम पुत्राणामात्मनः स्वगणस्य च ।
 यथैव मम पुत्राणां लोकाः शस्त्रजिता विभो । एवमस्यापि दुर्व्वुद्धेलोकाः शस्त्रेण वै जिताः ।
 कथञ्च नायं तत्रापि पुत्रान्मे भ्रातृभिः सह । विरोधयेदृजुप्रज्ञाननृजुर्मधुसूदन ।
 इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्व्वणि स्त्रीविलापपर्व्वणि गान्धारीवाक्ये चतुर्विंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥
 ॥ गान्धार्युवाच ॥ काम्बोजं पश्य दुर्व्वर्षं काम्बोजास्तरणोचितं । शयानमृषभस्कन्दं हतं पांशुषु माधव ।
 यस्य क्षतजसन्दिग्धौ बाह्व चन्दनभूषितौ । अवेक्ष्य कृपणं भार्या विलपत्यतिदुःखिता ।
 इमौ तौ परिघप्रख्यौ बाह्व शुभतलाङ्गुली । ययोर्व्विवरमापन्नां न रतिर्मां पुराजहात् ।
 कां गतिं नु गमिष्यामि त्वया हीना जनेश्वर । हतबन्धुरनाथेव वेपन्ती मधुरस्वरा ।
 आतपे क्लाम्यमानानां विविधानामिव स्रजा । क्लान्तानामपि नारीणां न श्रीस्यजति वै तनुं ।
 शयानमभितः शूरं कालिङ्गं मधुसूदन । पश्य दीप्ताङ्गदयुगप्रतिबद्धमहाभुजं ।
 मागधानामधिपतिं जयत्सेनं जनार्दन । परिवार्य्य प्रहृदिता मागधः पश्य योषितः ।